

تنها با یاد اوست که دل‌ها آرام می‌گیرد.

۱. در بیت «ای درون‌پرور برون‌آرای
الف. بی‌عقل ب. نادان
بیت زیر به کدام آیه قرآن اشاره دارد؟
«عرش تا فرش جزو مبدع تست
الف. اِنْ مِنْ شَیْءٍ اِلَّا یُسَبِّحُ بِحَمْدِهِ
ج. وَ نَفَخْتُ فِیْهِ مِنْ رُّوحِی
۳. کدام یک از ابیات زیر بیانگر این مطلب است که «عقل مقلد آفرینش خداوند است».
الف. نفس در کوکبش ره آموزی است
ب. گر نه ایزد ورا نمودی راه
ج. عقل کل یک سخن ز دفتر او
د. چیست عقل اندرین سپنج سرای
۴. در بیت زیر «باد را دفتر سخن کردن» به چه معناست؟
«آنک داند ز خاک تن کردن
الف. نفسی را که از گلو برمی‌آید مایه‌ی ترکیب الفاظ و پرداختن سخن کرد.
ب. نفسی که از دهان برمی‌آید مایه‌ی حیات است.
ج. نفسی که از دل برمی‌آید مانند اوراق دفتر است.
د. سخن چون دفتری است که چون از دهان برآید بر باد رود.
۵. «ملهم الالباب» یعنی چه؟
«واهب العقل و ملهم الالباب
الف. الهام بخش رحمت الاهی
ج. یاد آور رحمت الاهی
۶. در بیت زیر چه ویژگی‌ای به اسرافیل (فرشته مقرب حق) نسبت داده شده است؟
«آن سرافیل سرفراز از علم
الف. بیدارگری ب. آزادگی
ج. تقرب حق د. کشنده‌ی دیو از
۷. کدام گزینه به حدیث «لولاک لما خلقت الافلاک» تلمیح دارد؟
الف. جان عاقل جهان بدو دیده
ب. احمد مرسل آن چراغ جهان
ج. همه شاگرد و او مدرسشان
د. آمد اندر جهان جان هر کس
وی خرد بخش بی‌خرد بخشای» «بی‌خرد» به چه معنایی آمده است؟
ج. بی‌گناه د. گناهکار
عقل با روح پیک مُسرَع تُست
ب. قل ان هدی الله هو الهدی
د. هو الذی خلَقکم من طین
عقل در مکتبش نوآموزی است
از خدایی کجا شدی آگاه
نفس کل یک پیاده بر در او
جز مزورنویس خط خدای
باد را دفتر سخن کردن»
منشی النفس و مبدع الاسباب
ب. گشاینده‌ی باب رحمت
د. الهام بخش خردها
زانش بر جان خویش بگزیده
رحمت عالم آشکار و نهان
همه مزدور و او مهندسشان
جان جان‌ها محمد آمد و بس

۸. بیت زیر به کدام سخن رسول اکرم (ص) اشاره دارد؟

الف. «آن ز فضل آفتِ سرای فضول

آن علمدار و علمدار رسول»

ب. «من كنتُ مولاَه فهدا علیّ مولاَه

ب. اَنَا مَدِينَةُ الْعِلْمِ وَ عَلِيٌّ بَابُهَا

ج. «من اقتدا فی دینه بعلی بن ابی طالب فقد اهتدی

د. اَللّٰهُمَّ اَدْرِ الْحَقَّ مَعَ عَلِيٍّ حَيْثُ دَارِ

۹. در بیت زیر منظور از «تن دشمن» چیست؟

الف. نادان

داند الراسخون فی العلم اوست»

ب. دشمن انسان

ج. مطیع نفس

۱۰. در بیت زیر منظور از «راسخون فی العلم» چه کسانی هستند؟

الف. اندیشمندان و دانشمندان

داند الراسخون فی العلم اوست»

ب. اهل عصمت و طهارت

ب. حکیمان و عارفان

ج. اهل حق و باطن

د. اهل حق و باطن

۱۱. بیت زیر به چه رویدادی اشاره دارد؟

الف. شق القمر

لعل او زیب فرش را شاید»

ب. شکستن دندان پیامبر در جنگ احد

ب. شکستن دندان پیامبر در جنگ احد

ج. مقام پیامبر

د. معراج پیامبر

۱۲. در بیت زیر منظور از «آل صخر» چه کسانی هستند؟

الف. آل ابو سفیان

رستخیزی بنقد بنموده»

ب. آل ابو اسحاق

ج. آل ابو جهل

د. آل امیه

۱۳. در بیت «فخر از آل صخر بر بوده

رستخیزی بنقد بنموده» مقصود چه کسی است؟

الف. عمر بن خطاب

ج. علی بن ابی طالب

ب. ابوسفیان

د. عباس بن علی

۱۴. معنی بیت زیر به کدامیک از ابیات آمده در گزینه‌ها نزدیک‌تر است؟

الف. زهر ماران مار را باشد حیات

زهر آن را غذای این را مرگ»

ب. در زمانه هیچ زهر و قند نیست

نسبتش با آدمی آمد ممات

ج. بر هر ورقی که حرف راندی

کان یکی را پا دگر را بند نیست

د. منکر از چشم خودت آن خوب را

نقش همه در دو حرف خواندی

بین به چشم طالبان مطلوب را

۱۵. کدام بیت از گزینه‌ها به آیه‌ی زیر اشاره دارد؟

«وَمَا خَلَقْنَا السَّمَاءَ وَ الْأَرْضَ وَ مَا بَيْنَهُمَا بَاطِلًا»

الف. آنکه آرد جهان به کن فیکون

ب. هر چه هست از بلا و عاقبتی

ج. بد از او در وجود خود ناید

د. در جهان آنچه رفت و آنچه آید

چون کند بد به خلق عالم چون؟

خیر محض است و شرّ عاریتی

که خدا را بد از کجا شاید

و آنچه هست آنچنان همی باید

۱۶. کدام بیت در این معنا است که: «خداوند رازق است و روزی همه موجودات را می‌دهد»؟

الف. مرد نبود کسی که در غم خور

ب. جاه و حرمت ز دل رها کردن

ج. این همه علم جسم مختصر است

د. تا نخوردی مدارش هیچ حلال

در یقین باشد از زنی کمتر

پشت در خدمتش دو تا کردن

علم رفتن به راه حق دگر است

چون بخوردی کلوخ بر لب مال

۱۷. «کلوخ بر لب مالیدن» کنایه از چیست؟

«تا نخوردی مدارش هیچ حلال

الف. پاک کردن

ج. دهان بستن

چون بخوردی کلوخ بر لب مال»

ب. پنهان کردن کار یا راز

د. ریا کردن

۱۸. در بیت زیر «گفتار گندمین» کنایه از چیست؟

«سوی آنکس که عقل و دین دارد

الف. گفتار پنهان

ب. گفتار دورویه

نان و گفتار گندمین دارد»

ج. سخن نغز

د. سخن شیرین و جانبخش

۱۹. منظور از «جهان سخن» در بیت زیر چیست؟

«خیر و شر نیست در جهان سخن

الف. کن فیکون

ج. جهان هستی

لقب خیر و شر به توست و به من»

ب. جهان قول خداوند مبنی بر وعده و انذار انسان

د. جهان قول خداوند مبنی بر آفرینش خلقت

۲۰. منظور از «حضیض فنا» چیست؟

«عقل و دل را اگر مطیع شوند

الف. قعر فنا

ب. جهان هستی

در حضیض فنا رفیع شوند»

ج. دنیای فانی

د. انحطاط اخلاقی

۲۱. در بیت زیر «به دَمَش» یعنی چه؟

«سنیان می‌زدند و من به دمش

الف. نفس نفس زنان

ب. با فریب و نیرنگ

رفتم و بهر مزد هم زدمش»

ج. با تحریک و فریب

د. تبعیت کردن

دانشگاه پیام نور
مرکز آزمون

۲۲. با توجه به بیت زیر منظور سنایی از «عقل مستفاد» چیست؟

الف. کون بی تربت فساد بود ب. عقل معاش

ج. عقل معاد د. عقل هیولایی و توانایی بشر برای ادراک انواع.

۲۳. واژه‌ی «بطر» به چه معناست؟

الف. شادی و طرب ب. سرکشی و غرور ج. طرب و انگیزه د. نادانی و بدی

۲۴. مفهوم بیت «عقل چون پر گشاد زاغ هوس» در کدام گزینه آمده است؟

الف. وقتی عقل راه تعالی و رشد پیش گرفت، هوس رو به پستی و ضعف می‌نهد.

ب. وقتی عقل پر هوس را گشود هوس سر به زیر خس می‌برد.

ج. وقتی هوس پر عقل را بست عقل ناتوان می‌شود.

د. عقل وقتی بند هوس را آزاد کند، هوس رو به دنیا کند و عقل را گرفتار نماید.

۲۵. مفهوم بیت زیر به کدام گزینه آمده است؟

الف. شیطان برای فریب انسان سر به فرمان خدا نهاده بود.

ب. کسب معرفت برای شیطان اهمیتی نداشت بلکه به دنبال تقرب بود.

ج. شیطان برای فریب و نیرنگ علم کسب کرده بود.

د. شیطان برای فریب انسان خیلی فخر می‌فروخت.

۲۶. کدام مفهوم از بیت زیر استنباط می‌شود؟

الف. عشق جز ناکامی نتیجه‌ای ندارد. ب. عشق نام و نشانی ندارد.

ج. نشان عشق وصال است و خون دل خوردن. د. نشان عاشقی ترک هستی است.

۲۷. بیت زیر به چه کسانی اشاره دارد؟

الف. آنان که نماز را به نیت تقرب به خدا می‌خوانند. ب. آنان که بهشت را نه اکل و شربستی

ج. نماز برای خوردن و آشامیدن است. د. آنان که نماز را به طمع نعمت‌های بهشت می‌خوانند.

۲۸. کدام واژه اشتباه معنی شده است؟

الف. سمر: افسانه و حکایت ب. سمین: نورانی و درخشان

ج. راغ: مرغزار و چمن د. تن آسانی: تنبلی و کاهلی

دانشگاه پیام نور
مرکز آرسه

۲۹. واژه‌ی «تعب» به چه معناست؟

الف. درد و رنج ب. تب و تاب ج. عتاب و عقاب د. عاقبت و فرجام

۳۰. «تربت و مرت» چه نوع ترکیبی و به چه معنا است؟

الف. ترکیب وصفی از نوع اتباع به معنی پریشان
ج. صفت فاعلی به معنای پراکندگی
ب. ترکیب اضافی اهمالی به معنای پراکنده
د. صفت مرکب از نوع مرخم به معنی آشفتگی

۳۱. «باد و بوش» به چه معناست؟

الف. بود و باشیدن ب. زیبایی و آراستگی ج. هستی و نیستی د. غرور و خودنمایی

۳۲. «پرده طرب دریدن» یعنی چه؟

الف. آبروریزی کردن
ج. رعب و وحشت ایجاد کردن
ب. مکدر شدن شادی
د. چشم غره رفتن
«چشم‌تش پرده‌ی طرب بدرید»
«چون عمر سوی کودکان نگرید»

۳۳. کدام لغت درست معنی شده است؟

الف. غیث: باران
ج. مصارعت: شتاب کردن
ب. مرجومان: مورد جور قرار گرفتگان
د. مسارعت: کشتی گرفتن

۳۴. مفهوم بیت زیر در کدام گزینه آمده است؟

الف. ای بسا رایت عدوشکنان
ج. باشد اندر خراب و آبادان
ب. شاه عادل میان نیک و بد است
د. اگر این ظلم بر جهان شود چیره
«شاه چون ستد از رعیت نان»
«نقد شد کل من علیها فان»
«سرنگون از دعای پیرزنان»
«تیز و ظالم هلاک خلق و خود است»
«عدل شد غیث و جور شه طوفان»
«همه روی زمین هلاک خواهد شد»

۳۵. در مصرع دوم بیت زیر کدام آرایه ادبی بکار رفته است؟

الف. استعاره ب. تشبیه ج. اغراق د. تلمیح
«شاه چون ستد از رعیت نان»
«نقد شد کل من علیها فان»

۳۶. کلمه تنها در هر مصراع به چه معنایی آمده است؟

الف. یگانه - تنها ب. بیگانه - بدن‌ها ج. یگانه - بیگانه د. تنهایی - بیگانگی
«شاه جائز ز ملک دین تنهاست»
«جان به انصاف طبع در تنهاست»

۳۷. «نقش گرمابه» کنایه از چیست؟

الف. بی‌خاصیت بودن ب. بی‌دست و پا بودن ج. ناتوان بودن د. بی‌اختیار بودن
«دل شه ز عجز خونابه است»
«او نه شاهست نقش گرمابه است»

دانشگاه پیام نور
مرکز آزمون

برای دانلود پاسخنامه سوالات به سایت همیار دانشجو مراجعه کنید مرجع نمونه سوالات پیام نور

همیار دانشجو

کارشناسی (ستتی) - جبرانی ارشد

hdaneshjoo.ir

نام درس: نظم ۴ بخش ۴ حدیقه سنایی

رشته تحصیلی / گد درس: زبان و ادبیات فارسی - ۱۳۱۳۰۴۴

زمان آزمون (دقیقه): تستی: ۵۰ تشریحی: —

گد سری سؤال: یک (۱)

استفاده از: —

مجاز است.

۳۸. معنی مصرع دوم بیت زیر در کدام گزینه آمده است؟

« هر که را روزگار مسخره کرد

نامش اندر میان ما سره کرد»

الف. نام او را در میان انسان‌ها بزرگ نمود.

ب. نام او را از میان انسان‌های پاک سترد.

ج. نام او را شهره عالمیان کرد.

د. نام او را بی‌قدر گردانید.

۳۹. کدام بیت با حدیث نبوی «استعینوا علی کل صنعه بصالح اهلها» در هر کاری از کاردان آن یاری بجوید هم معنی است؟

الف. آستین از ز هیچ خواهی پر

از صدف مشک جو وز آهو دُر

ب. رازق و سازگار خالق بس

کس او چون شدی مقرر از کس

ج. هر کجا تیز فهم و فراز نیست

بنده‌ی کند فهم و نادانی است

د. بی‌خبر جمله از حقیقت کار

همه از علم دین شده ناهار

۴۰. در بیت زیر «دل سیاهی و چهره افروزی» کنایه از چیست؟

« آخر از لاله چند آموزی

دل سیاهی و چهره افروزی»

الف. مباحات و فخر فروشی

ب. تظاهر و خودنمایی

ج. نفاق و دورویی

د. خون دل خوردن